

Onderwerp:	Begeleiding als dagbesteding naast werk binnen de Wsw
Samenvatting:	In dit geschil werd een indicatie voor ondersteunende begeleiding in dagdelen aangevraagd, omdat verzekerde minder was gaan werken met gebruikmaking van een seniorenregeling. Het CVZ is van oordeel dat werk in het kader van de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) in beginsel voorliggend is op ondersteunende begeleiding in dagdelen ter vervanging van deelname aan het arbeidsproces. Een verzekerde die geen gebruik wil maken van de Wsw, waarvoor hij wel een indicatie heeft, is dan ook niet aangewezen op AWBZ-zorg. Een uitzondering op deze algemene regel is gelegen in de voor deze sector geldende arbeidsvoorwaarden, die een verzekerde de keuzevrijheid geven om op grond van zijn leeftijd een flexibel dienstverband aan te gaan met behoud van inkomen. Het beroep dat een verzekerde dan vervolgens voor zijn dagbesteding doet op AWBZ-zorg, kan niet worden afgedaan met verwijzing naar de Wsw als wettelijk voorliggende voorziening, maar moet binnen het eigen beoordelingskader van het CIZ worden beoordeeld.
Soort uitspraak:	IgA = indicatiegeschil AWBZ
Datum:	23 april 2007
Uitgebracht aan:	CIZ

Onderstaand de volledige uitspraak.

Het geschil

Verzekerde is een 59-jarige, licht verstandelijk gehandicapte vrouw, die begeleid zelfstandig woont. Verzekerde werkte aanvankelijk 20 uur per week in Wsw- (Wet sociale werkvoorziening) verband. Zij is op vrijwillige basis minder gaan werken daar zij het werk niet meer voldoende aankon. Verzekerde heeft daarbij gebruik gemaakt van een regeling voor 57- en 59-jarigen (verder: de seniorenregeling) en werkt als gevolg hiervan nu nog circa 8 uur per week.

Verzekerde vraagt een indicatie voor drie dagdelen ondersteunende begeleiding als tijdsbesteding en vervanging van werk.

Het CIZ heeft in een besluit van 6 september 2006 de volgende indicatie afgegeven:

- huishoudelijke verzorging klasse 1;
- ondersteunende begeleiding algemeen afgebouwd van klasse 2 naar klasse 1 vanaf 6 maart 2007 onder andere voor het regelen van de dagelijkse routine, het initiëren en uitvoeren van complexere taken en het oplossen van problemen.

Daarnaast heeft het CIZ aan verzekerde meegedeeld dat zij niet in aanmerking komt voor een indicatie voor ondersteunende begeleiding in dagdelen. Het CIZ verwijst daarbij naar een op 12 december 2005 afgegeven indicatie, ingaande per 21 november 2005, waarin het heeft opgemerkt dat de keuze van verzekerde om gebruik te maken van een 57+ regeling niet kan leiden tot een aanspraak op AWBZ-zorg in de vorm van ondersteunende begeleiding in dagdelen. Het CIZ wijst er vervolgens op dat wanneer onafhankelijk onderzoek kan aantonen dat verzekerde op grond van haar beperkingen niet meer geheel of gedeeltelijk in staat is om loonwervende arbeid te verrichten, AWBZ-zorg overwogen kan worden. Het CIZ merkt daarbij verder op dat de Wsw-instelling

(Breed) een inspanning zou verrichten om verzekerde toe te leiden tot een vorm van vrijwilligerswerk.

In bezwaar geeft de gemachtigde aan dat verzekerde naar haar mening wel in aanmerking komt voor een indicatie voor ondersteunende begeleiding in dagdelen. In een brief van 27 oktober 2006 verzoekt de gemachtigde het CIZ de beslissing op bezwaar aan te houden in afwachting van een antwoord van het Centrum voor Werk en Inkomen (het CWI). De brief aan het CWI met een verzoek om herindicatie, intake-rapporten van het WNO arbeidsonderzoekcentrum en een herindicatie-rapportage uit 2000 zijn meegezonden.

In de conceptbeslissing op bezwaar van 28 december 2006 verklaart het CIZ het bezwaar ongegrond. Het CIZ motiveert de afwijzing van de indicatie als volgt.

- Verzekerde ervaart problemen bij de invulling van haar toegenomen vrije tijd. Toen zij nog 20 uur per week in het kader van de Wsw werkte (het oorspronkelijke dienstverband) had verzekerde geen behoefte aan ondersteuning bij dagbesteding. De keuze van verzekerde om gebruik te maken van een seniorenregeling kan niet leiden tot een aanspraak op AWBZ-zorg in de vorm van ondersteunende begeleiding in dagdelen. Werk in het kader van de Wsw is voorliggend op de functie ondersteunende begeleiding in dagdelen.
- Er zijn aanwijzingen dat een 20-urige werkweek voor verzekerde te belastend is, maar deze zijn vooralsnog niet geobjectiveerd. Het bij het CWI lopende onderzoek, of en hoeveel uur arbeid per week voor verzekerde uitvoerbaar is, dient te worden afgerond alvorens nieuw onderzoek naar de zorgbehoefte van verzekerde in het kader van de AWBZ kan worden gestart.

Op 12 februari 2007 heeft het CIZ informatie doorgestuurd die het van verzekerde heeft ontvangen in de vorm van een brief van het CWI van 9 januari 2007. Op 30 maart 2007 heeft het College via het CIZ vervolgens nog een verslag van een psychologisch onderzoek van verzekerde ontvangen.

Wet- en regelgeving

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van belang.

AWBZ

Op grond van artikel 9b, eerste lid AWBZ bestaat slechts aanspraak op zorg, aangewezen ingevolge artikel 9a, eerste lid, indien en gedurende de periode waarvoor het bevoegde indicatieorgaan op een door de verzekerde ingediende aanvraag heeft besloten dat deze naar aard, inhoud en omvang op die zorg is aangewezen.

Als vorm van zorg, bedoeld in artikel 9a, eerste lid AWBZ, is in artikel 2 van het Zorgindicatiebesluit (ZIB) onder meer aangewezen de functie ondersteunende begeleiding, geregeld in artikel 6 van het Besluit zorgaanpak AWBZ (Bza).

Op grond van artikel 2, eerste en tweede lid Bza bestaat slechts aanspraak op AWBZ-zorg, indien de desbetreffende zorg niet kan worden bekostigd op grond van een andere wettelijke regeling en voor zover de verzekerde, gelet op zijn behoefte en uit een oogpunt van doelmatige zorgverlening, redelijkerwijs daarop is aangewezen.

Ondersteunende begeleiding omvat ondersteunende activiteiten in verband met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening of beperking, een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap of een psychosociaal probleem, gericht op bevordering of behoud van zelfredzaamheid of bevordering van de integratie van de verzekerde in de samenleving, te verlenen door een instelling (artikel 6 Bza).

U baseert zich verder op het protocol Ondersteunende begeleiding. Met ingang van 1 april 2007 is dit protocol vervangen door de beleidsregel Ondersteunende begeleiding.

Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Uitspraken www.cvz.nl – 27000691 (27030282)

De Wsw heeft tot doel het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor personen met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen. Op grond van artikel 2 Wsw is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet. Ingevolge artikel 11 Wsw wordt de indicatiestelling in het kader van deze wet verricht door het CWI.

Op grond van artikel 44 van de CAO-Wsw¹ kan een werknemer die werkzaam is in het kader van de Wsw onder voorwaarden gebruik maken van een seniorenregeling.

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het College kennisgenomen van de stukken. Op basis van dat dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Verzekerde is een 59-jarige licht verstandelijk gehandicapte vrouw die met begeleiding zelfstandig woont. Zij functioneert op een laag niveau, heeft een beperkte psychische draagkracht en wordt snel overvraagd. Zij heeft moeite zich maatschappelijk en sociaal te handhaven. Zowel bij de dagelijkse praktische zaken als bij haar financiën heeft zij ondersteuning nodig.

Daarnaast heeft verzekerde een slechte lichamelijke conditie, een matige handfunctie rechts, een slechte bloedcirculatie en evenwichtsproblemen.

Na haar echtscheiding in 1998 is verzekerde in Wsw-verband gaan werken. Aanvankelijk werd zij daar tot twee maal toe afgewezen wegens onvoldoende mogelijkheden om in het werk te kunnen functioneren. Bij de derde aanvraag werd verzekerde beperkt inzetbaar geacht, waarbij aanpassing van werktijd en werktempo nodig is om te kunnen werken. Uit de rapportage van de herindicatie in 2000 blijkt dat verzekerde niet meer dan 20 uur werk per week aan kan in verband met lichamelijke en psychische beperkingen. Verzekerde heeft op vrijwillige basis gebruik gemaakt van de seniorenregeling omdat de draaglast de draagkracht overstijgt.

De Wsw-voorziening (verder: Breed) wil verzekerde niet ontslaan gezien haar aanstaande pensionering, maar rapporteert aan het CWI dat verzekerde functioneert onder het minimale niveau wat nodig is om aan de minimale eisen van de Wsw te kunnen voldoen.

Het CIZ wijst AWBZ-zorg in de vorm van ondersteunende begeleiding in dagdelen af, omdat verzekerde gebruik maakt van de seniorenregeling. Het stelt dat alleen als uit onafhankelijk onderzoek zou blijken dat verzekerde op grond van haar beperkingen niet meer geheel of gedeeltelijk in staat is om loonvormende arbeid te verrichten, AWBZ-zorg te overwegen zou zijn.

In het algemeen merkt de medisch adviseur op dat uit het dossier niet blijkt dat een CIZ-arts bij de beoordeling is betrokken.

In het indicatiebesluit van het CWI van 9 januari 2007, waarbij de prestatie wordt gesteld op 50% van de norm, staat niet hoeveel uren verzekerde daadwerkelijk geacht kan worden te werken in Wsw-verband. Wel worden op grond van de beperkingen van verzekerde aanvullende voorwaarden gesteld, zoals aanpassing van de werktijd en het werktempo.

De medisch adviseur is van mening dat uit de verslagen van Breed duidelijk blijkt dat verzekerde slechts voor een beperkt aantal uren inzetbaar is. Deelname aan voorliggende voorzieningen (zoals vrijwilligerswerk) is blijkens het dossier niet haalbaar, mede gezien de verstandelijke beperkingen van verzekerde.

Uit het dossier blijkt verder dat verzekerde onder andere ondersteuning bij zelfstandig wonen en dagbesteding nodig heeft. Daarnaast heeft zij bij de maatschappelijke participatie ondersteuning nodig om vereenzaming te voorkomen.

---

¹ 'Collectieve arbeidsovereenkomst voor de sociale werkvoorziening', 1 januari 2006 tot 1 november 2007.

Uit het voorgaande kan naar het oordeel van de medisch adviseur worden geconcludeerd dat er een gegronde reden voor het toekennen van ondersteunende begeleiding lijkt te zijn. Het feit dat verzekerde daar tot nu toe geen gebruik van heeft gemaakt doet daar niets aan af.

De mate en de vorm van de indicatie (ondersteunende begeleiding in dagdelen of ondersteunende begeleiding algemeen) is naar het oordeel van de medisch adviseur niet duidelijk door het CIZ uitgewerkt. Hij is van oordeel dat het CIZ alsnog nader onderzoek dient te doen naar de voor verzekerde noodzakelijke inzet van ondersteunende begeleiding met als doel zich zelfstandig te kunnen handhaven en te kunnen participeren in de samenleving.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of het bestreden indicatiebesluit op grond van de geldende regelgeving en het toepasselijke protocol juist is en zorgvuldig tot stand is gekomen.

In deze zaak is de vraag aan de orde of verzekerde in aanmerking komt voor ondersteunende begeleiding in dagdelen ter vervanging van deelname aan werk, of dat werk in Wsw-verband voorliggend is. Hierbij is van belang dat verzekerde in dit geval gebruik heeft gemaakt van een seniorenregeling en minder is gaan werken. Ter invulling van haar toegenomen vrije tijd wil zij in aanmerking komen voor drie dagdelen ondersteunende begeleiding.

U wijst het verzoek af, aangezien er geen behoefte bestond aan ondersteuning bij dagbesteding toen verzekerde nog een 20-urige werkweek had en omdat zij *vrijwillig* gebruik heeft gemaakt van de seniorenregeling. Tevens geeft u aan dat, hoewel er aanwijzingen zijn dat een 20-urige werkweek voor verzekerde te belastend is, deze aanwijzingen vooralsnog niet zijn geobjectiveerd. U heeft verzekerde naar het CWI doorverwezen.

In een eerder advies (Nieuwsbrief adviesprocedure indicatiestellers van 25 maart 2007, nummer 2007/1, zaaknummer 27006598) heeft het College geoordeeld dat de Wsw een wettelijke regeling is als bedoeld in artikel 2, eerste lid Bza. Dit betekent dat een Wsw-voorziening voorliggend is op de functie ondersteunende begeleiding in dagdelen ter vervanging van deelname aan het arbeidsproces.

Op grond van artikel 2, tweede lid Bza is een verzekerde uit het oogpunt van doelmatige zorgverlening verplicht om maatregelen te nemen waardoor zijn beperkingen die leiden tot zijn zorgbehoefte, zoveel mogelijk afnemen. Indien een verzekerde geen maatregelen neemt om zijn zorgbehoefte te beperken, terwijl de mogelijkheden wel voorhanden zijn, bestaat er naar de mening van het College in beginsel geen aanspraak op (extra) AWBZ-zorg (zie ook RZA 2007/22).

Op grond van artikel 44 van de CAO-Wsw kan een werknemer die werkzaam is in het kader van de Wsw onder voorwaarden gebruik maken van een seniorenregeling. Deze regeling maakt deel uit van de arbeidsvoorwaarden en is daarmee afdwingbaar ten opzichte van de werkgever. Als een werknemer van deze regeling gebruik maakt, treedt hij gedeeltelijk terug uit het Wsw-arbeidsproces maar blijft zijn Wsw-inkomen gegarandeerd. Onder de gegeven omstandigheden is er dan geen sprake meer van een voorliggende voorziening voor dagbesteding. Dit effect treedt ook op bij (vrijwillige) pensionering in het kader van de Wsw; vanaf het moment van pensionering is vervangend werk in het kader van de Wsw immers ook geen optie meer als voorliggende voorziening voor dagbesteding.

Gezien het voorgaande is het College met u van oordeel dat werk in het kader van de Wsw in beginsel altijd voorliggend is op ondersteunende begeleiding in dagdelen ter vervanging van deelname aan het arbeidsproces. Een verzekerde die echter geen gebruik wil maken van de Wsw, terwijl het CWI daar wel een indicatie voor heeft afgegeven, is dan ook niet aangewezen op AWBZ-zorg. Een uitzondering op deze algemene regel is

echter gelegen in de voor deze sector geldende arbeidsvoorwaarden, die een verzekerde de keuzevrijheid geven om op grond van zijn leeftijd een flexibel dienstverband aan te gaan met behoud van inkomen. Het beroep dat een verzekerde dan vervolgens voor zijn dagbesteding doet op AWBZ-zorg, kan niet worden afgedaan met verwijzing naar de Wsw als wettelijk voorliggende voorziening maar moet binnen het eigen beoordelingskader van het CIZ worden beoordeeld.

In de conceptbeslissing op bezwaar geeft u aan dat er, vooralsnog niet geobjectieerde, aanwijzingen zijn dat een 20-urige werkweek voor verzekerde te belastend is. Gehoord zijn medisch adviseur is het College van mening dat uit het dossier inderdaad blijkt dat verzekerde slechts in staat is een beperkt aantal uren in Wsw-verband te werken en dat deelname aan voorliggende voorzieningen zoals vrijwilligerswerk niet haalbaar is. Het College is gezien het voorgaande met zijn medisch adviseur van oordeel dat verzekerde aanspraak kan maken op ondersteunende begeleiding in dagdelen als vervanging voor werk. U dient daarom nader onderzoek te doen naar de voor verzekerde noodzakelijke inzet van ondersteunende begeleiding met als doel zich zelfstandig te kunnen handhaven en te kunnen participeren in de samenleving.

Overigens verwijst het College in dit kader nog naar een eerder advies (RZA 2005/114) waarin het heeft geoordeeld dat indien een verzekerde in deeltijd begeleid werk doet, daarnaast in deeltijd dagbesteding mogelijk kan zijn (uitgaande van een 36-urige werkweek).

Het College wijst u verder nog op het volgende.

Onder **Feiten en omstandigheden** zitten een aantal onjuistheden in de data (de jaartallen). Het College adviseert u hier bij het opmaken van de definitieve beslissing op bezwaar nogmaals naar te kijken en dit waar nodig aan te passen.

Daarnaast wijst het College u er nog op dat het bezwaarschrift is ingediend door de gemachtigde van verzekerde. Op grond van artikel 7:12 lid 2 j° 6:17 Awb dient u uw beslissing op bezwaar in ieder geval te richten aan de gemachtigde.

Tenslotte maakt het College u er op attent dat met ingang van 1 februari 2007 de griffierechten verhoogd zijn. Bij het instellen van beroep, gericht tegen besluiten die in het kader van de sociale zekerheidswetgeving genomen zijn, bedraagt het griffierecht € 39,-.

Advies van het College

Op grond van het vorenstaande is het College van oordeel dat u nader onderzoek dient te verrichten naar de voor verzekerde noodzakelijke inzet van ondersteunende begeleiding.

Het College raadt u aan om uw beslissing te heroverwegen aan de hand van de uitkomst van dit onderzoek en tevens rekening te houden met zijn overige opmerkingen.